

מבוא להנדסת מכונות

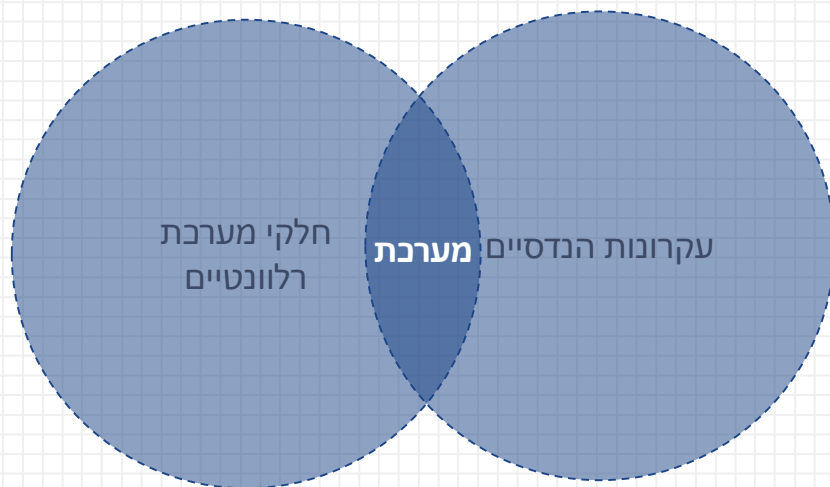

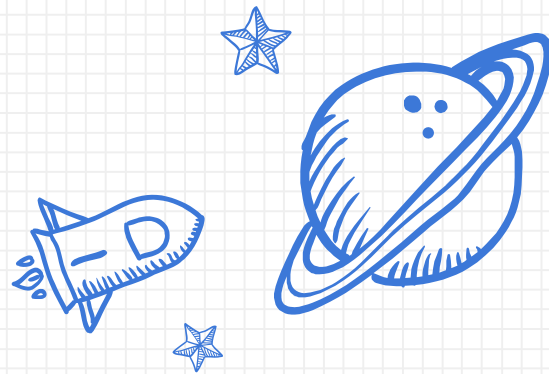

ממה מורכבת מערכת?

עקרונות הנדסיים

כוחות

ממזגים

מומנטים

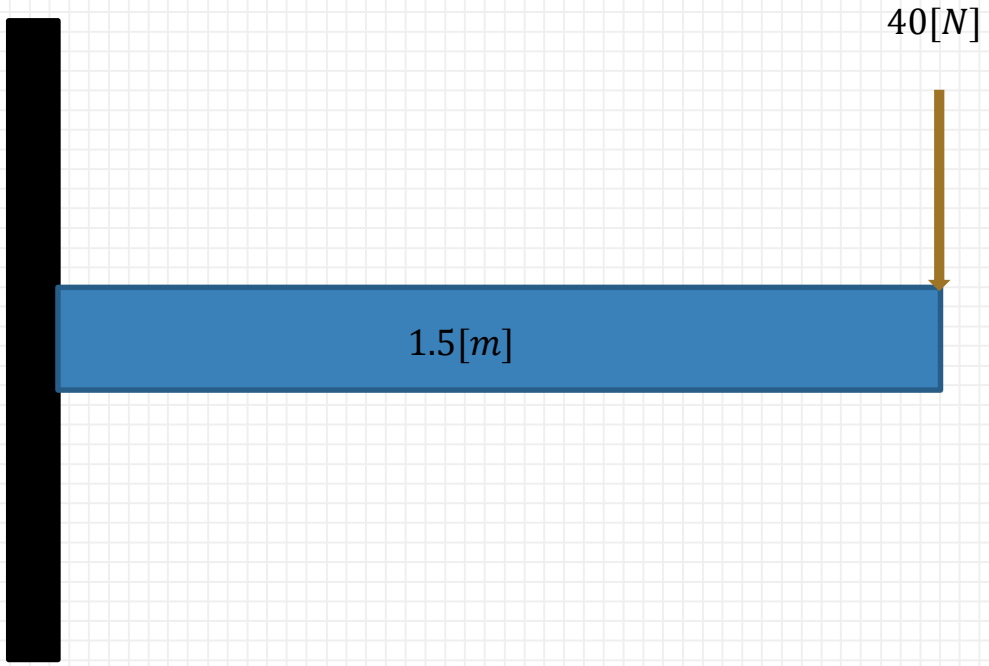

וקטור שמייצג את הנטייה של מערכת להסתובב X

מחושב ע"י כוח כפול אורך זרוע או זווית X

שיווי משקל הוא המצב שבו סכום הכוחות X

והמומנטים על גוף הוא אפס

מרכז כובד

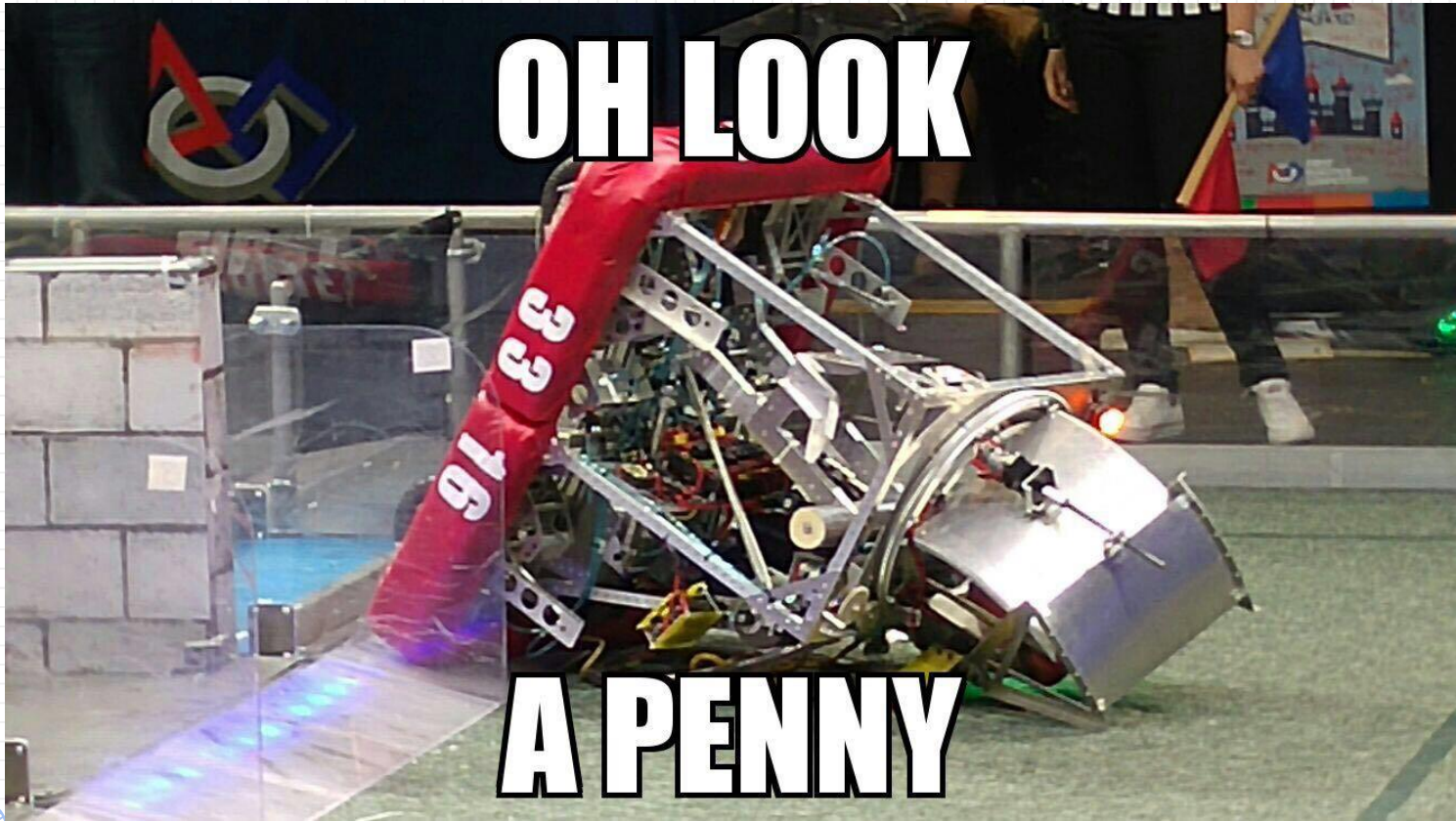
X נקודה בגוף שבה מסת המערכת מתנהגת כאילו היא מרוכזת בה

X חשובה מאוד כדי להבין את התנהגות המערכת

X מחושבת ע"י יחס המיקום של כל מסה במערכת

$$\frac{\int x dm}{\int dm}$$

למסה הכוללת

OH LOOK

A PENNY

עיבור

תוצאה של מאמץ X

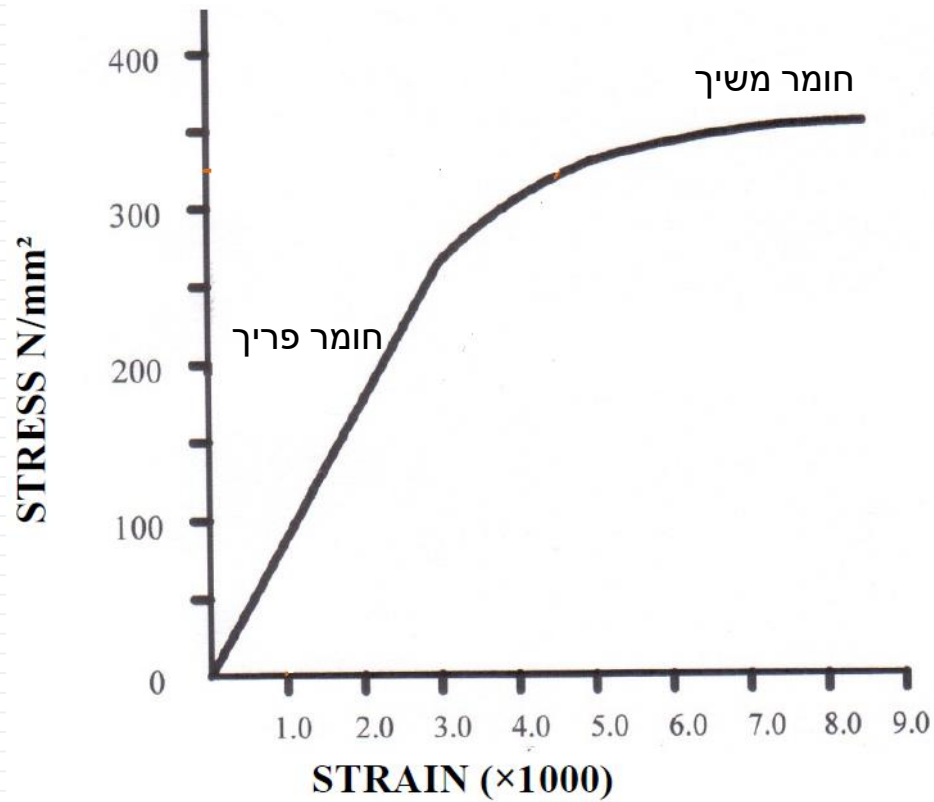
שינוי באורך, שטח ונפח של החומר X

$$\varepsilon = \frac{l-l_0}{l_0} \quad X$$

מחושב באופן פשטני ע"י חוק הוק $\sigma = E\varepsilon$ X

E – מודול יאנג/אלסטיות, תכונה של חומר X
המביעה את ההתנגדות שלו לשינוי צורה.

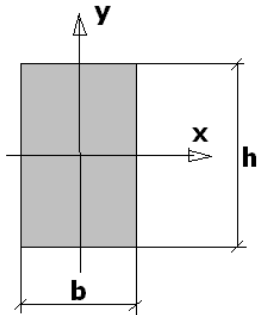

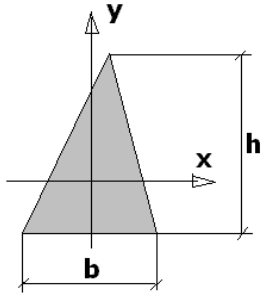
עקומת מאמץ עיבור

מומנט אינרציה (התמד)

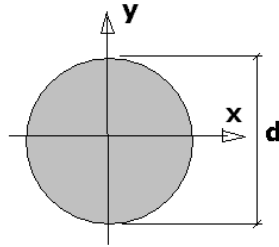
תכונה גיאומטרית המייצגת את ההתנגדות של
חומר לסיבוב סביב צירו

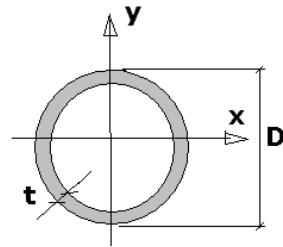
$$I_x = \frac{b h^3}{12}$$

$$I_x = \frac{b h^3}{36}$$

$$I_x = \frac{\pi d^4}{64}$$

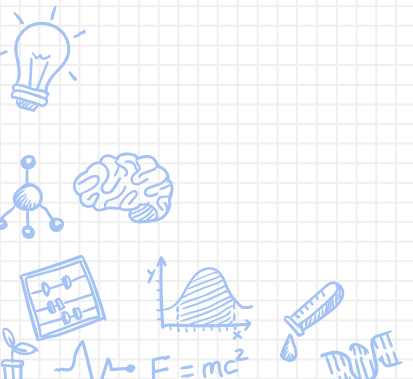

$$I_x = \frac{\pi D^3 t}{8}$$

סוגי מאמצים

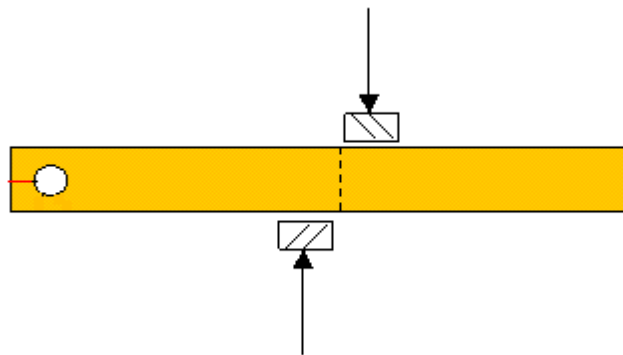

גזירה

נגרם מכוח הפועל בניצב לציר הקורה: X

ממש כמו מספריים, כשמאמץ הגזירה גדול X
החומר נגזר

חישוב מאמץ מתיחה-לחיצה וגזירה

$$\sigma = \frac{F}{A}$$

σ – מאמץ המתיחה-לחיצה/גזירה

F – הכוח הפועל

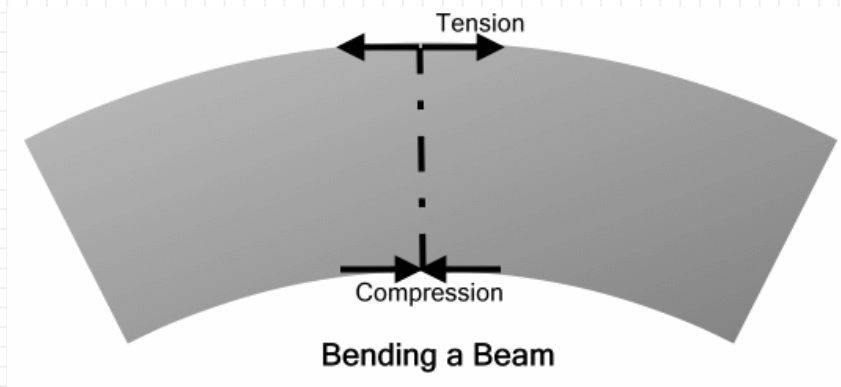
A – שטח החתך

כפיפה

נגרם ממומנט שיוצרים כוח לחיצה ומתיחה: X

יוצר צורה של קימור בחלק X

תמיד יהיה ציר ניטרלי שבו המאמץ יהיה שווה לאפס. X

חישוב מאמץ כפיפה

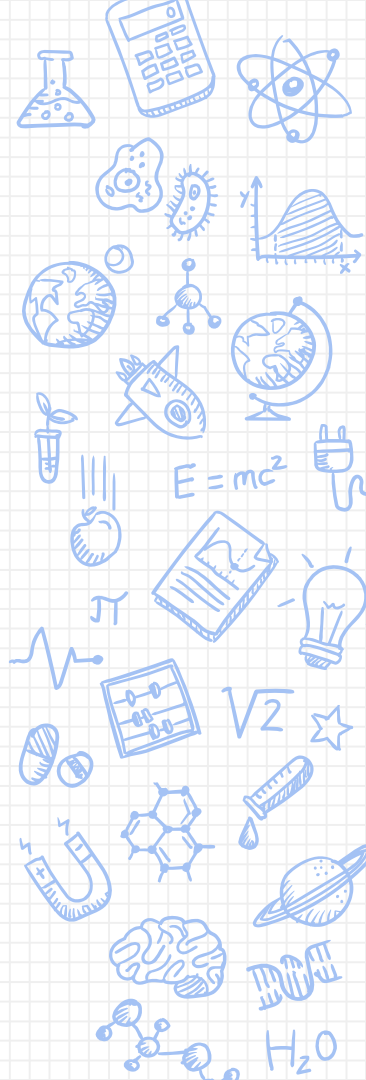
$$\sigma = \frac{My}{I}$$

σ – מאמץ הכפיפה

M – המומנט שנוצר מכוחות הכפיפה

y – המרחק מהציר ניטרלי

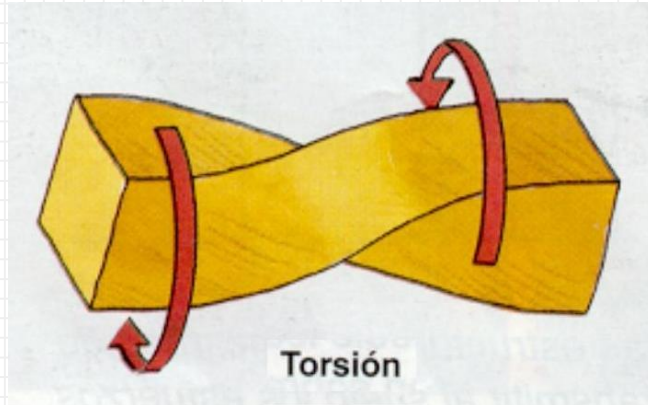
I – מומנט אינרציה

פיתול

נגרם משני מומנטים מנוגדים סביב ציר הקורה: X

יוצר צורה של "ספירלה" בחומר X

חישוב מאמץ פיתול

$$\tau = \frac{Tr}{J}$$

τ – מאמץ הפיתול

T – מומנט הפיתול

r – המרחק מציר החלק

J – מומנט אינרציה

חישוב זווית פיתול

$$\phi = \frac{Tl}{GJ}$$

ϕ – זווית הפיתול

T – מומנט הפיתול

l – אורך המוט

G – מודול הגזירה – תכונה של החומר שדומה
למודול האלסטיות

J – מומנט אינרציה

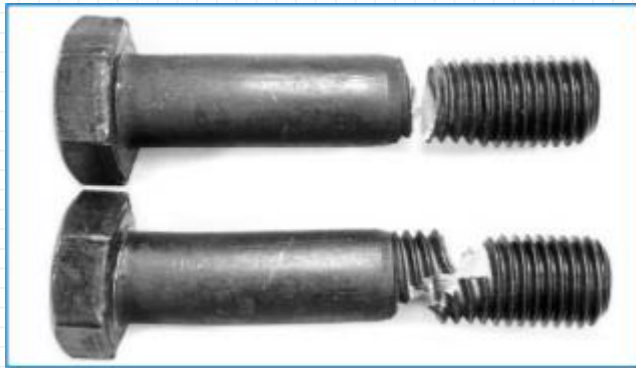

כשל

X מצב בו החומר משנה את צורתו עקב מאמץ,
וכבר לא מתנהג בצורה טובה לנו

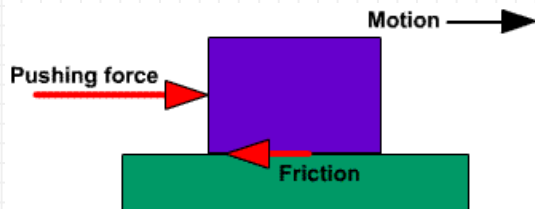

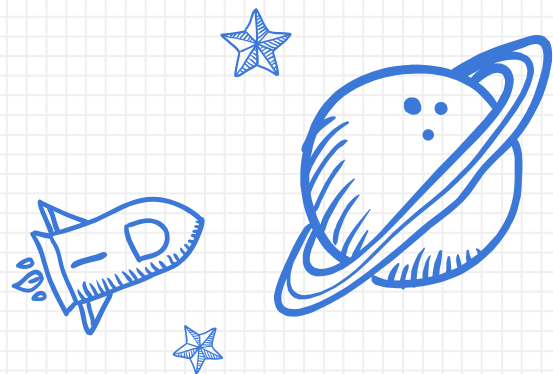
חיכוך

X כוח שפועל בנקודת מגע בין שני משטחים ומתנגד לתנועה

X ישנם שלושה סוגים של חיכוך, סטטי, קינטי וגלגול

X יכול לעבוד לטובתנו, למשל אחיזה טובה עם הקרקע, או לרעתנו, למשל חיכוך גדול מדי בין רוכב למעלית

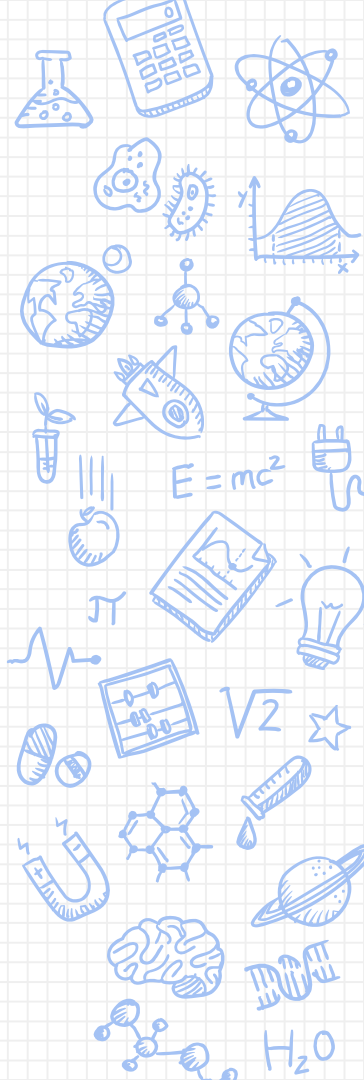

חלקי מערכת רלוונטיים

ברגי הידוק

- דוך לחבר בין שני חלקים או יותר X
- מאפשר פירוק פשוט X
- מבוסס על כוח החיכוך שבין החלקים לבורג X

ריתוך

X חיבור שני גופי מתכת ע"י התכתם, לעיתים הוספת מתכת, והתמצקותם לאחר קירור

X ישנן שיטות רבות לריתוך שהנפוצה ביניהם היא קשת חשמלית

X ריתוך חוסך במשקל ועבודה ידנית, ומונע חופשים אפשריים, אך הרבה יותר קשה לתקן אותו ולעיתים יכול לעוות את המתכת

מיסבים

X גוף המאפשר תמיכה בגוף אחר תוך תנועה
יחסית ביניהם עם חיכוך קטן מאוד
X לרוב, נשתמש במיסב כדורי

גלגלי שיניים

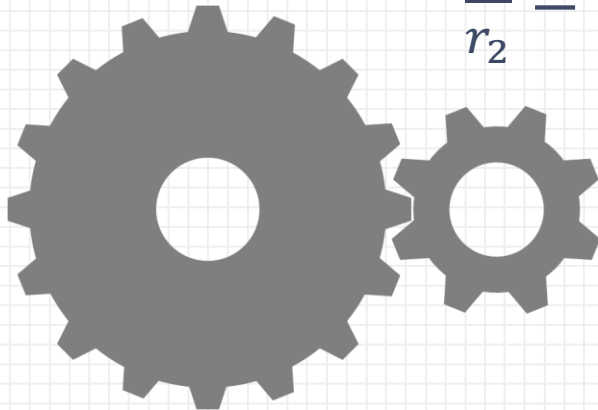

גלגל שבהיקפו יש שיניים X

מעביר מומנט X

מערכת גלגלי שיניים נקראת תמסורת X

חישוב יחס המרה: $\frac{r_1}{r_2} = \frac{T_1}{T_2} = \frac{\omega_2}{\omega_1}$ X

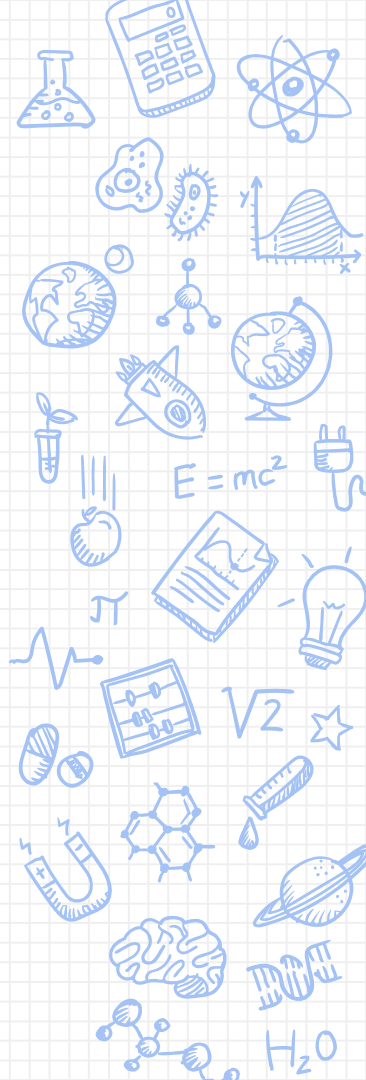

קפיצים

מגנון לאגירת אנרגיה אלסטית X

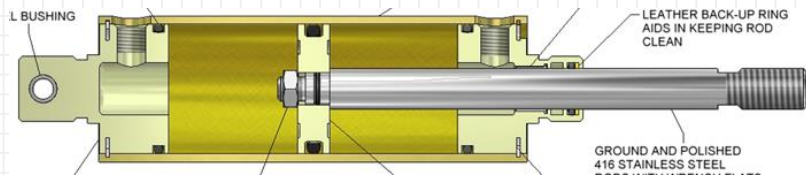
מקיים את חוק הוק $F = k \cdot \Delta L$ X

שימושים נפוצים : בלימת זעזועים והחזרת חלק למיקום מסוים X

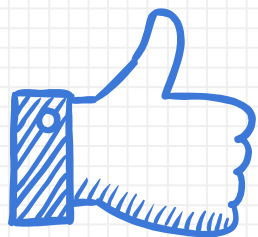

בוכנות

- X גליל מתכת שנע בתוך צילינדר
- X ממירה אנרגיה פוטנציאלית של גז דחוס לאנרגיה קינטית של הגליל
- X משמשות לפתיחה וסגירה מהירה של מנגנונים

THANKS!

Any questions?

You can find me at

- X Harpaz.mor@gmail.com
- X 052-8235151